

Návrh opatření pro Národní plán obnovy ze strany nestátních neziskových organizací

Tento materiál vzal na vědomí Výbor pro EU Rady vlády pro nestátní neziskové organizace na svém zasedání dne 19. 1. 2023

Národní plán obnovy je příležitostí pro reformy a investice s potenciálem nasměřovat Česko k zelené a digitální budoucnosti. Jeho aktuální podoba a chystané navýšení zasahují do mnoha oblastí života, uvažovaná půjčka v návaznosti na nařízení RePowerEU bude směřovat zejména do oblasti energetiky.

Nestátní neziskové organizace pod vedením Hnutí DUHA připravily seznam oblastí, ve kterých je z pohledu tohoto sektoru zásadní veřejné finanční podpora pro úspěšnou transformaci české ekonomiky a společnosti směrem k udržitelnosti, bezpečnosti, digitalizaci a transparentnosti.

Neziskový sektor v Česku zajišťuje řadu klíčových veřejných funkcí, ať už jde o sociální služby, vzdělávání, rozvoj kultury, ale také sledování veřejných zájmů v oblasti ochrany životního prostředí nebo prevence korupce. Neziskové organizace mají často jinou perspektivu než vládní orgány, která jim umožňuje identifikovat a upozornit na oblasti, které návrhy resortů opomíjejí. Návrhy nestátních neziskových organizací by se proto měly zřetelně promítnout do plánovaných změn Národního plánu obnovy a stát se součástí jeho komponent.

Návrhy neziskových organizací pokrývají oblasti, které jsou v tuto chvíli nedostatečně pokryté jinými veřejnými finančními zdroji a mají jednoznačný přínos pro transformaci k odolnosti, bezpečnosti a udržitelnosti v oblasti energetiky a digitalizace. Jedná se o mapování potřeb s tím, že jejich pokrytí je při vhodném nastavení možné i z jiných veřejných finančních zdrojů.

Uvádíme stručné verze opatření v jednotném formátu název, cíl, uvažovaný nositel a požadovaná alokace z Národního plánu obnovy. Plné znění opatření je přílohou tohoto materiálu.

Digitalizace v organizacích dětí a mládeže

Výstavba a rozvoj interních informačních systémů pro správu členské základny a zajištění dalších procesů, potřebných pro chod NNO, pracující s dětmi a mládeží. MŠMT, 0,5 mld Kč.

Podpora vzdělávání v organizacích dětí a mládeže v oblastech nových rizik

Zkvalitnění práce s dětmi a mladými lidmi prostřednictvím zvyšování kvalifikací dobrovolných vedoucích a dalších pracovníků v NNO. Vzdělávací a výchovné aktivity dětí a mládeže, vedoucí k prevencí aktuálních rizik souvisejících s dopady Covid-19, digitalizací sociálních vztahů a změnou klimatu.

MŠMT, 0,5 mld Kč.

Snižování energetické náročnosti v infrastruktuře pro mimoškolní práci s dětmi a mládeží

Podpora energetické účinnosti a rozvoj infrastruktury pro zachování dostupnosti mimoškolních výchovných a vzdělávacích aktivit pro děti a mládež.

MŠMT, 1,5 mld. Kč

Nová zelená úsporám pro nízkopříjmové domácnosti

Cílené řešení příčin energetické chudoby v nízkopříjmových domácnostech a urychlení energetických renovací rodinných a bytových domů

MŽP, 6,8 mld. Kč

Bezúročné půjčky pro důkladné energetické renovace

Zpřístupnění Nové zelené úsporám pro středněpříjmové skupiny obyvatel bez vstupního kapitálu na investici do energetické renovace.

MŽP, 15 mld.Kč, návratné prostředky, zprostředkování půjček přes banky

Terénní energetické poradenství cílené na nízkopříjmové domácnosti

Navýšení informovanosti nejzranitelnějších skupin o možnostech prevence a řešení energetické chudoby prostřednictvím nestátních neziskových sociálních organizací.

MPSV, 1 mld. Kč

Požizování, rekonstrukce a výstavba energeticky účinného obecního sociálního nájemního bydlení

Akcelerovat tempo požizování, rekonstrukcí a výstavby energeticky úsporného obecního sociálního nájemního bydlení a řešit tak zároveň dostupnost bydlení a energetickou chudobu.

MMR, 8 mld. Kč - jedná se o částku nad rámec již navržené komponenty zařazené vládou do plánu na navýšení NPO

Zakládání energetických společenství

Financovat vznik 80 energetických společenství tak, aby pokryla celé území ČR.

MŽP, navýšení komponenty 2.5.3 - 320 mil. Kč

Podpora projektové přípravy a dozoru investic v komunitní energetice

Zajistit překonání administrativních bariér a rychlou přípravu projektů občanských a a obecních obnovitelných zdrojů v energetických společenstvích.

MŽP, 1 mld. Kč

Kapitálové zajištění investic do komunitní energetiky

Pomocí garancí a zvýhodněných půjček zajistit kapitálové podmínky pro investiční

projekty energetických společenství, které jsou novým ekonomickým modelem v energetice.

MPO, 3,5 mld. Kč – návratné prostředky

Zavedení sítě energetických manažerů měst a obcí

Zavést pozici energetického manažera minimálně v každé ORP a urychlit tak úspory energie ve veřejném sektoru a přechod na lokální energetické zdroje v městech a obcích.

MŽP, 400 mld. Kč

Energetické úspory pro sociální služby

Systémové řešení pro energetické úspory a snížení nákladů objektů poskytovatelů sociálních služeb s nízkou spoluúčastí.

MŽP nebo MPSV, 1,8 mld. Kč

Snižování energetické náročnosti v infrastruktuře živého a výtvarného umění

Systémové řešení pro energetické úspory a snížení nákladů objektů, ve kterých působí kulturní organizace v oblasti živého a výtvarného umění.

MŽP nebo MK, 1,4 mld. Kč

Protikorupční program pro opatření v rámci RRF

Zajištění protikorupční robustnosti projektů, výzev a dotací realizovaných z evropského nástroje RRF pomocí budování odborných kapacit vlastníků komponent, zapojení odborného občanského dohledu s konkrétními proaktivními monitorovacími mechanismy.

MPO, 100 mil. Kč

Zpracovatelé návrhů:

Ondřej Pašek, Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic

Jiří Krist, Národní síť Místních akčních skupin

Aleš Sedláček, Česká rada dětí a mládeže

Jan Klusáček, Platforma pro sociální bydlení

Dan Žárský, Diakonie ČCE

Ondřej Cakl, Transparency International

Eliška Jevičová, Cirqueon

Příloha:

Konkrétní návrhy opatření pro Národní plán obnovy ze strany nestátních neziskových organizací

